

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

nr. 241 din 24.09.2010

Monitorul Oficial nr.247-251/756 din 17.12.2010

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Articolul 4 din [Legea taxei de stat nr.1216-XII din 3 decembrie 1992](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.53–55, art.302), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

la alineatul (1) punctul 16), cuvintele “administratorii din oficiu ai” se substituie cu cuvintele “administratorii din oficiu și lichidatorii”;

alineatul (7) se completează cu litera i) cu următorul cuprins:

“i) băncile – pentru autentificarea contractelor de vânzare a băncii ca un complex patrimonial unic, de predare a activelor și de predare a obligațiilor băncii, încheiate în cadrul administrării speciale sau în procesul de lichidare a băncii.”

Art.II. – [Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.110–113, art.334), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3:

la noțiunea “depozit”, textul “depozitar (persoana care acceptă banii spre păstrare)” se substituie cu textul “banca ce acceptă banii”, iar cuvântul “depozitarului” se substituie cu cuvintele “băncii care acceptă banii”;

la noțiunea “filială”, cuvintele “unitate aparte” se substituie cu cuvintele “subdiviziune separată”;

după noțiunea “regulament” se introduce noțiunea “reprezentanță” cu următorul cuprins:

“*reprezentanță* – subdiviziune separată situată în afara sediului băncii, juridic dependentă de bancă, ce reprezintă și apără interesele ei;”.

2. La articolele 3, 10 și 38, cuvintele “proprietari”, “proprietarii” se substituie, respectiv, cu cuvintele “acționari” și “acționarii”.

3. În denumirea articolului 5, cuvântul “minim” se substituie cu cuvintele “inițial (social)”.

4. La articolul 7:

alineatul (3) litera a), cuvintele “minim necesar” se substituie cu cuvintele “prevăzut la art.5”;

la alineatul (8), cuvântul “minim” se exclude.

5. La articolul 9 alineatul (1), după cuvântul “filialelor” se introduc cuvintele “și reprezentanțelor”.

6. La articolul 9 alineatul (2) și la articolul 35, cuvintele “unități teritoriale” se substituie cu cuvintele “subdiviziuni separate” la cazul gramatical respectiv.

7. La articolul 10:

alineatul (1) se completează cu litera k) cu următorul cuprins:

“k) nu au fost lichidate circumstanțele ce au servit drept temei pentru instituirea supravegherii speciale sau a administrării speciale a băncii ori, în opinia Băncii Naționale, acestea nu pot fi lichidate în perioada aplicării acestor măsuri.”

după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1

1) Banca Națională retrage licența băncii în cazul insolabilității ei.”

la alineatul (2), textul „ Banca Națională decide în termen de 30 de zile de la primirea solicitării” se substituie cu textul „sau de acționarii ei în baza hotărârii luate, retragerea licenței și lichidarea băncii se efectuează în conformitate cu prevederile capitolului VI²”.

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Hotărârea Băncii Naționale de retragere a licenței va cuprinde temeiurile de retragere a licenței. Despre retragerea licenței se comunică imediat în scris băncii respective, Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar și Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.”

8. Articolul 11:

în denumire și pe parcursul textului articolului, cuvântul “decizia” se substituie cu cuvântul “hotărârea” la cazul gramatical respectiv;

la alineatul (1):

textul „, în ziarele de circulație generală, precum și în ziarele din localitățile în care banca are unități teritoriale” se exclude;

se completează cu o propoziție nouă cu următorul cuprins: “Un anunț privind retragerea licenței se publică în termenul indicat în ziarele de circulație generală, precum și în ziarele din localitățile în care banca are subdiviziuni separate.”

la alineatul (3), ultima propoziție se completează în final cu textul „, în măsura în care este necesar pentru dobândirea și recuperarea activelor, conservarea și lichidarea patrimoniului, inclusiv pentru onorarea obligațiilor, și pentru luarea altor măsuri în vederea lichidării băncii”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

“(4) Banca Națională supraveghează procesul de lichidare a băncii pînă la încheierea acestuia și radierea băncii din Registrul de stat al persoanelor juridice. Banca, la cererea Băncii Naționale, asigură accesul angajaților împuterniciți la încăperile și registrele băncii, prezintă documente, informații și rapoarte în legătură cu lichidarea băncii.”

9. După articolul 13 se introduce articolul 13¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 13¹. Filiala și reprezentanța băncii

(1) Filiala băncii desfășoară în numele ei toate sau unele din activitățile financiare prevăzute de licența eliberată băncii și acționează în limitele împuternicirilor acordate de bancă.

(2) Reprezentanța băncii nu are dreptul să desfășoare activități financiare și alte activități, cu excepția celor de informare, reprezentare și apărare a intereselor băncii.

(3) Denumirea filialei, reprezentanței trebuie să includă indicarea faptului că este filială, respectiv, reprezentanța băncii care a deschis-o.

(4) Filiala, reprezentanța se deschide/se închide prin hotărârea organului de conducere al băncii căruia i s-a acordat acest drept în conformitate cu statutul băncii.

(5) Înregistrarea filialei, reprezentanței la organul înregistrării de stat se efectuează la prezentarea avizului Băncii Naționale cu privire la aprobarea deschiderii filialei, reprezentanței.

(6) Filiala băncii poate avea subdiviziuni structurale interne (agenții, puncte de schimb valutar) situate în afara sediului ei, care nu au bilanț separat (denumite în continuare *oficii secundare*). Denumirea oficiului secundar va conține indicarea tipului acestuia și a apartenenței la filiala concretă în cadrul căreia a fost deschis.

(7) Agenția poate desfășura activități (inclusiv cele ale punctului de schimb valutar) determinate de bancă în conformitate cu lista activităților permise acesteia, stabilite în actele normative ale Băncii Naționale. Punctul de schimb valutar își desfășoară activitatea în conformitate cu [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară.

(8) Oficiul secundar se deschide/se închide prin hotărârea organului de conducere al băncii căruia i s-a acordat acest drept în conformitate cu statutul băncii. Oficiul secundar se indică în regulamentul filialei.

(9) În cazul luării hotărârii privind închiderea filialei (oficiului secundar), banca (filiala), în termen de 10 zile, este obligată să notifice clienții deserviți de filiala respectivă (oficiul secundar respectiv) și să ia măsuri privind executarea obligațiilor față de aceștia.

(10) Despre închiderea filialei, reprezentanței, deschiderea și închiderea oficiului secundar, banca notifică Banca Națională în condițiile stabilite în actele ei normative.”

10. Articolul 14:

denumirea articolului se completează în final cu cuvântul “reglementat”;

la alineatul (1), cuvântul “minim” se substituie cu cuvântul “inițial”.

11. Articolul 23:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

“**Articolul 23.** Prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”;

la alineatele (1) și (2), cuvintele “instituția financiară” se substituie cu cuvântul “banca”;

la alineatul (3), prima propoziție va avea următorul cuprins: “Banca aplică măsuri de identificare a clienților și a altor persoane cu care intră în relații de afaceri, inclusiv a acționarilor și a beneficiarilor efectivi, măsuri de precauție, de păstrare a datelor aferente acestor măsuri, precum și raportează autorității competente despre activitățile sau tranzacțiile (operațiunile) suspecte și alte informații supuse raportării, în conformitate cu [Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2007](#) cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și cu actele normative emise în vederea executării acestei legi.”

se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

“(4) Banca solicită, iar clienții și alte persoane cu care banca intră în relații de afaceri sînt obligate să prezinte documentele și informațiile necesare pentru identificarea acestora. În caz de neprezentare sau prezentare a documentelor și informațiilor neautentice (neveridice), banca refuză deschiderea contului, efectuarea tranzacției (operațiunii) sau stabilirea relației de afaceri. În cazul existenței unor suspiciuni rezonabile privind prezentarea intenționată a documentelor și informațiilor neautentice (neveridice) în scop de inducere în eroare, banca raportează astfel de circumstanțe autorității competente.

(5) Pentru identificarea clientului și a altei persoane cu care banca intră în relații de afaceri, precum și pentru asigurarea respectării procedurilor de control intern, inclusiv a celor ce țin de stabilirea activităților și tranzacțiilor (operațiunilor) suspecte, banca, printr-o cerere argumentată, poate solicita informațiile necesare de la autoritățile publice, de la bănci, alte persoane juridice, precum și poate întreprinde alte măsuri pentru obținerea acestor informații din alte surse. Autoritățile publice, băncile, alte persoane juridice sînt obligate să prezinte informațiile solicitate într-un termen cît mai scurt. Prezentarea unor astfel de informații nu se consideră încălcare a prevederilor privind secretul bancar, comercial sau privind un alt secret protejat de lege.”

12. La articolul 28:

alineatul (2) se completează cu literele g), h) și i) cu următorul cuprins:

“g) transparența structurii de proprietate a băncii și de control asupra băncii prin obținerea, acumularea, deținerea și actualizarea informațiilor cu privire la acționari (beneficiarii efectivi);

h) externalizarea activităților de importanță materială;

i) sistemele de control intern.”

la alineatul (4), textul “în consecință capitalul reglementat va fi mai mic decît capitalul minim necesar” se substituie cu textul “aceasta va conduce la nerespectarea de către bancă a cerințelor prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) și c)”.

13. După articolul 28 se introduce articolul 28¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 28¹.** Externalizarea

(1) Externalizarea reprezintă angajarea în bază contractuală a unei persoane juridice (denumită în continuare *furnizor*) în vederea desfășurării de către aceasta a unor activități/efectuării unor operațiuni care în mod obișnuit ar fi desfășurate/efectuate de către bancă.

(2) Banca are dreptul de a externaliza activitățile de importanță materială după obținerea permisiunii în scris a Băncii Naționale. Activități de importanță materială se consideră activitățile supuse licențierii sau autorizării, orice alte activități sau operațiuni care reprezintă o asemenea importanță, încît orice dificultate sau eșec în desfășurarea/efectuarea acestora ar putea conduce la incapacitatea băncii de a continua desfășurarea activității financiare și/sau respectarea prevederilor legilor și ale altor acte normative.

(3) Externalizarea activităților de importanță materială prevăzute la art.26, precum și a celor pentru desfășurarea cărora este necesară o licență, poate avea loc doar către o bancă din Republica Moldova sau către o altă persoană juridică rezidentă care deține licența valabilă pentru activitatea respectivă.

(4) Subcontractarea activităților de importanță materială externalizate (externalizarea în lanț) nu se admite.

(5) Responsabilitatea pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor asociate activităților/operațiunilor externalizate îi revine băncii.

(6) În cazul externalizării, banca va respecta următoarele condiții minime:

a) va dispune de politici și proceduri interne adecvate privind evaluarea, gestionarea, controlul activităților/operațiunilor externalizate, iar sistemul de control intern, sistemul de raportare internă și funcțiile auditului intern vor fi adaptate la specificul acestor activități/operațiuni;

b) externalizarea nu va avea ca efect:

- delegarea către furnizor a responsabilității organelor de conducere ale băncii;
- reducerea capacității băncii de a-și executa obligațiile sau lezarea în alt mod a intereselor legitime ale clienților, de a-și îndeplini sarcinile prevăzute în statutul, regulamentele sau strategiile de dezvoltare pe termen lung și mediu ale băncii;

- limitarea, împiedicarea sau imposibilitatea exercitării atribuțiilor Băncii Naționale privind licențierea, supravegherea și reglementarea, precum și a atribuțiilor organelor de control abilitate;

c) va lua măsuri pentru asigurarea continuității desfășurării activităților de importanță materială în cazul unor situații excepționale, precum și pentru respectarea prezentei legi în relațiile cu furnizorul;

d) va asigura efectuarea, anual sau la cererea Băncii Naționale, a auditului extern al activităților/operațiunilor externalizate de către o societate de audit internațională agreată de Banca Națională, conform cerințelor privind auditul respectiv stabilite de aceasta;

e) va raporta Băncii Naționale fără întârziere orice incident sau schimbare de risc, inclusiv schimbarea furnizorului, care ar putea afecta semnificativ capacitatea de administrare eficientă a băncii, stabilitatea, performanțele și continuitatea activității acesteia.

(7) Cererea pentru obținerea permisiunii prevăzute la alin.(2) se depune cu cel puțin 60 de zile înainte de data la care se preconizează încheierea contractului de externalizare.

(8) Banca Națională eliberează permisiunea prevăzută la alin.(2) dacă sînt întrunite cerințele stabilite de prezentul articol și actele normative adoptate întru executarea legii și/sau, după caz, dacă este încredințată în existența posibilităților băncii de a asigura respectarea cerințelor referitoare la externalizare. În caz de necesitate, Banca Națională consultă autoritățile publice și alte persoane competente.

(9) În cazul externalizării activităților de importanță materială, Banca Națională poate impune anumite condiții ținînd seama de factori cum ar fi: mărimea băncii, natura și complexitatea activității care se intenționează a fi externalizată, caracteristicile și poziția de piață a furnizorului, durata contractului, conflictele de interese ce ar putea fi generate de externalizare.

(10) Banca Națională are dreptul să prescrie rezilierea contractului de externalizare dacă constată că:

a) banca nu efectuează controlul continuu asupra activităților/operațiunilor externalizate sau gestionarea riscurilor asociate acestora ori o face neregulat și inadecvat;

b) activitatea furnizorului activităților/operațiunilor externalizate are deficiențe semnificative care amenință sau pot amenința capacitatea băncii de a-și îndeplini obligațiile.”

14. La articolul 29:

alineatul unic devine alineatul (1);

la alineatul (1), textul “să întocmească și să țină la sediul său central următoarele documente” se substituie cu textul “să țină la sediul său și/sau să asigure din sediu accesul la următoarele registre și documente în formă electronică sau pe suport de hîrtie”;

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

“(2) În caz de ținere a registrului sau documentului în formă electronică, instituția financiară, la solicitarea persoanei împuternicite, este obligată să imprime registrul sau documentul pe suport de

hîrtie.”

15. După capitolul V se introduc capitolele V¹ și V² cu următorul cuprins:

“Capitolul V¹

SUPRAVEGHEREA SPECIALĂ

Articolul 37¹. Instituirea și efectuarea supravegherii speciale

(1) Banca Națională poate institui procedura de supraveghere specială a unei bănci în cazul constatării încălcărilor prevăzute la art.38 alin.(1), precum și a unei situații financiare precare a acesteia.

(2) Supravegherea specială se efectuează printr-o comisie instituită în acest scop, formată din maximum 5 salariați din cadrul Băncii Naționale, dintre care unul îndeplinește funcția de președinte al comisiei și unul – pe cea de vicepreședinte al acesteia.

(3) Prevederile prezentului capitol nu aduc atingere atribuțiilor și împuternicirilor Băncii Naționale de a aplica, înainte ori în cursul supravegherii speciale, alte măsuri și sancțiuni prevăzute de prezenta lege, inclusiv instituirea administrării speciale ori retragerea licenței și lichidarea silită a băncii.

Articolul 37². Principalele atribuții ale comisiei de supraveghere specială

(1) Atribuțiile comisiei de supraveghere specială se stabilesc de către Banca Națională și se referă, în principal, la:

- a) analiza situației financiare a băncii;
- b) verificarea existenței temeiurilor prevăzute la art.37⁴ alin.(2) și la art.38 alin.(3);
- c) urmărirea modului în care consiliul, organul executiv și administratorii băncii acționează pentru stabilirea și aplicarea măsurilor necesare de remediere a încălcărilor și deficiențelor sau, după caz, a recomandărilor formulate de comisie, sau a măsurilor dispuse de Banca Națională potrivit prezentei legi;
- d) formularea recomandărilor către bancă privind:
  - suspendarea sau abrogarea unor decizii ale organelor de conducere ale băncii, contrare cerințelor de prudență sau care conduc la deteriorarea situației financiare a acesteia;
  - modificarea/completarea cadrului de conducere, a strategiilor, proceselor și mecanismelor implementate de bancă;
  - limitarea și/sau suspendarea unor activități și operațiuni ale băncii pe o anumită perioadă;
  - orice alte măsuri considerate necesare pentru remedierea încălcărilor și/sau a situației băncii;
- e) formularea recomandărilor către Banca Națională pentru dispunerea anumitor măsuri sau pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege în situația în care consiliul, organul executiv sau administratorii băncii nu respectă măsurile recomandate de comisie ori acestea nu s-au soldat cu efectul scontat.

(2) Comisia de supraveghere specială nu se substituie administratorilor băncii în ceea ce privește administrarea curentă a activității și competența de a angaja banca. Responsabilitatea pentru legalitatea, realitatea, exactitatea și oportunitatea operațiunilor efectuate de bancă și a documentelor întocmite de bancă revine exclusiv administratorilor băncii și/sau persoanelor care întocmesc și semnează documentele în cauză, potrivit atribuțiilor și competențelor acestora.

(3) Membrii comisiei de supraveghere specială au acces la toate informațiile, documentele și registrele băncii, fiind obligați să păstreze secretul profesional privind operațiunile acesteia.

(4) Organele de conducere, angajații băncii, alte persoane nu pot împiedica exercitarea atribuțiilor membrilor comisiei de supraveghere specială.

Articolul 37³. Rapoartele privind supravegherea specială

(1) Comisia de supraveghere specială prezintă Băncii Naționale rapoarte periodice și recomandări referitoare la situația băncii. Recomandările trebuie să întrunească următoarele criterii:

- a) să conțină propuneri privind modul cel mai rapid și economic de remediere a încălcărilor și deficiențelor, după caz, privind prevenirea condițiilor ce conduc la apariția temeiurilor prevăzute la art.37⁴ alin.(2) lit.b)–f), privind instituirea administrării speciale sau concluzia privind necesitatea lichidării băncii;
- b) să prevadă minimizarea riscului pentru deponenți și alți creditori ai băncii, precum și pentru stabilitatea financiară.

(2) În funcție de propunerile și concluziile rezultate din rapoartele comisiei de supraveghere

specială, Banca Națională hotărăște cu privire la încetarea sau continuarea supravegherii speciale pentru o perioadă de cel mult 3 luni de la data instituirii ei.

(3) În cazul în care în activitatea băncii se constată în continuare deficiențe grave, Banca Națională poate hotărî, în funcție de situația concretă, aplicarea măsurii de administrare specială a băncii sau a altor măsuri prevăzute de lege, inclusiv retragerea licenței și lichidarea silită a băncii.

Capitolul V² **ADMINISTRAREA SPECIALĂ**

Articolul 37⁴. Noțiunea și instituirea administrării speciale

(1) Administrarea specială reprezintă un regim de administrare instituit pentru o anumită perioadă în privința unei bănci, care prevede realizarea unui complex de măsuri administrative, financiare, juridice, organizatorice în scop de stabilire a condițiilor optime pentru conservarea valorii activelor, eliminarea deficiențelor în administrarea băncii și a patrimoniului ei, încasarea creanțelor, stabilirea posibilităților de remediere a situației financiare, inclusiv de restructurare, sau de lichidare a băncii.

(2) Banca Națională poate institui administrarea specială asupra unei bănci în cazul în care:

- a) instituirea măsurii de supraveghere specială nu a dat rezultate;
- b) cuantumul capitalului băncii este mai mic decât cuantumul capitalului reglementat stabilit în actele normative ale Băncii Naționale ori coeficientul suficienței capitalului este mai mic cu cel puțin 1/3 față de coeficientul stabilit în actele normative respective;
- c) coeficientul lichidității băncii este mai mic cu cel puțin 1/4 față de coeficientul stabilit în actele normative ale Băncii Naționale;
- d) banca nu respectă sau nu este capabilă să respecte măsurile de remediere impuse de Banca Națională;
- e) banca împiedică sistematic exercitarea atribuției de supraveghere bancară prin tănuirea conturilor, activelor, registrelor, rapoartelor, documentelor și a informațiilor sau prin refuzul neîntemeiat de prezentare a acestora angajaților împuterniciți ai Băncii Naționale;
- f) organele de conducere ale băncii nu sînt capabile să asigure activitatea băncii în conformitate cu legislația, în special în legătură cu conflictele ce dezorganizează activitatea băncii, cu arestul, suspendarea din funcție a administratorilor în cadrul unei cauze penale sau cu condamnarea acestora pentru infracțiunea comisă;
- g) aceasta se solicită de bancă în baza hotărîrii consiliului sau adunării generale a acționarilor băncii.

(3) Administrarea specială se instituie pe un termen de pînă la 9 luni. Termenul de administrare specială poate fi prelungit doar o singură dată pentru o perioadă ce nu poate depăși 3 luni.

(4) Hotărîrea cu privire la instituirea/prelungirea termenului administrării speciale va cuprinde temeiurile instituirii/prelungirii termenului și termenul administrării speciale, datele despre administratorul special și, după caz, restricțiile sau condițiile referitoare la activitatea băncii. Hotărîrea se comunică imediat în scris băncii respective.

(5) Cu excepția cazului prevăzut la alin.(2) lit.f), anunțul privind instituirea administrării speciale se publică, în termen de 7 zile, de către Banca Națională în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Articolul 37⁵. Administratorul special

(1) Administrarea specială se exercită de către un administrator special numit de Banca Națională prin hotărîrea cu privire la instituirea administrării speciale.

(2) În calitate de administrator special poate fi numită o persoană fizică, inclusiv un salariat al Băncii Naționale, care întrunește condițiile prevăzute la art.38². Din motive întemeiate, Banca Națională poate să decidă înlocuirea administratorului special.

(3) În exercitarea atribuțiilor și drepturilor sale, administratorul special este responsabil doar față de Banca Națională, care are împuternicirea să dea dispoziții obligatorii și recomandări în legătură cu activitatea acestuia.

(4) În cazul în care administratorul special nu respectă prezenta lege sau nu execută atribuțiile

sale, Banca Națională îl va destitui și va numi o altă persoană în locul acestuia.

Articolul 37⁶. Efectele instituirii administrării speciale

(1) Din momentul numirii sale, administratorul special preia administrarea și controlul asupra băncii și are acces nelimitat la activele, încăperile, registrele, documentele și informațiile băncii.

(2) Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile acționarilor, consiliului, organului executiv și ale administratorilor băncii se suspendă și se exercită de către administratorul special, dacă prezentul capitol nu prevede altfel. Administratorul special poate delega o parte din împuternicirile sale altor persoane, inclusiv administratorilor și salariaților băncii ale căror împuterniciri sînt suspendate, dacă Banca Națională nu stabilește altfel.

(3) Membrii consiliului, organului executiv și administratorii băncii nu pot primi plăți și alte beneficii ca urmare a suspendării împuternicirilor lor sau a încetării calității de membru, cu excepția celor prevăzute de legislația muncii.

(4) Pe perioada administrării speciale, împuternicirile adunării generale a acționarilor băncii se limitează la hotărîri care nu vin în contradicție cu scopurile instituirii administrării speciale și nu pot împiedica exercitarea atribuțiilor și drepturilor administratorului special.

(5) Prevederile legale privind obligativitatea convocării adunării generale la cererea acționarilor băncii nu sînt aplicabile pe perioada administrării speciale.

(6) Actele juridice efectuate în numele și din contul băncii cu încălcarea prevederilor alin.(2)–(5) sînt nule dacă nu sînt aprobate sau coordonate cu administratorul special.

(7) Administratorul special ia măsuri privind asigurarea siguranței activelor, registrelor, documentelor și a informațiilor băncii, inclusiv poate:

- a) să schimbe regulile cu privire la accesul în încăperile băncii;
- b) să retragă dreptul de acces și/sau să modifice parolele de acces la resursele sistemului informațional al băncii, inclusiv la orice purtători de informație, să acorde dreptul de acces la acestea unui număr limitat de angajați;
- c) să elibereze un nou tip de permise de intrare în încăperile băncii pentru angajații împuterniciți și să controleze accesul altor persoane la aceste încăperi.

(8) Administratorul special înștiințează imediat subdiviziunile separate ale băncii, băncile corespondente, organul înregistrării de stat, deținătorii de registre publice, depozitarul central de valori mobiliare și registratorul care ține registrul deținătorilor valorilor mobiliare ale băncii și, după caz, alte persoane despre instituirea administrării speciale, suspendarea împuternicirilor unor persoane și acordarea acestora altor persoane.

(9) Administratorii și salariații băncii sînt obligați să acorde sprijin administratorului special în activitatea acestuia. La cererea administratorului special, orice persoană care deține registre, documente, informații, ștampile, sigilii și bunuri ale băncii sau le controlează este obligată să le pună la dispoziția acestuia sau a persoanelor împuternicite de acesta. Administratorii băncii, la cererea administratorului special, asigură prezentarea explicațiilor și dărilor de seamă referitoare la operațiunile băncii.

Articolul 37⁷. Principalele atribuții și drepturi ale administratorului special

(1) Administratorul special are atribuții depline de a conduce, gestiona și controla banca, inclusiv:

- a) analizează, evaluează activitatea și situația financiară a băncii;
- b) determină cel mai eficient și rapid mod de lichidare a circumstanțelor prevăzute la art.37⁴ alin.(2) lit.b)–f), de reducere a pierderilor băncii și de minimizare a riscurilor pentru interesele deponenților și ale altor creditori;
- c) participă la elaborarea, organizarea și realizarea măsurilor de remediere a situației băncii și controlează realizarea lor;
- d) exercită controlul asupra dispunerii de patrimoniul băncii;
- e) ia măsuri privind colectarea datoriilor față de bancă și recuperarea bunurilor ei aflate în posesiunea terților, intenționează acțiuni în instanțele de judecată în numele și în interesele băncii;

- f) prezintă Băncii Naționale informații, explicații și rapoarte;
  - g) exercită alte atribuții necesare în scopurile administrării speciale.
- (2) Administratorul special are dreptul:
- a) să angajeze specialiști, experți, consultanți profesioniști;
  - b) să convoace și să conducă adunarea generală a acționarilor băncii;
  - c) să abroge sau să suspende deciziile organelor de conducere, să concedieze sau să transfere în alte funcții membrii organelor executive și salariații băncii, să revizuiască obligațiile lor funcționale, să schimbe mărimea remunerației muncii, cu respectarea legislației muncii;
  - d) să numească reprezentanții săi în subdiviziunile separate ale băncii, în organele executive ale persoanelor juridice care se află în posesiunea majoritară a băncii;
  - e) să suspende plata dividendelor și alte forme de distribuire a capitalului băncii;
  - f) să stabilească creditorii băncii, valoarea și temeinicia creanțelor acestora, să ceară creditorilor să confirme creanțele lor;
  - g) să negocieze obligațiile și creanțele băncii în vederea stabilirii unei noi scadențe a acestora, reducerii, novației, preluării, remiterii datoriilor;
  - h) să suspende atragerea de depozite și/sau acordarea de credite, să dispună alte restricții privind activitatea băncii;
  - i) să rezilieze contractele, să refuze executarea obligațiilor conform art.37¹²;
  - j) să efectueze măsuri de remediere a situației financiare, inclusiv restructurarea băncii (majorarea, reducerea capitalului, vânzarea activelor, predarea obligațiilor și a activelor), reorganizarea sau vânzarea băncii;
  - k) să prezinte Băncii Naționale concluzii și recomandări referitoare la bancă, inclusiv privind instituirea moratorului, prelungirea termenului/încetarea administrării speciale, retragerea licenței;
  - l) să exercite alte drepturi prevăzute de prezenta lege, de alte acte legislative și normative.
- (3) În cazul prevăzut la art.37⁴ alin.(2) lit.f), atribuția principală a administratorului special o constituie luarea măsurilor necesare pentru numirea, după caz, a membrilor consiliului, a organului executiv și a administratorilor băncii. În decursul acestei administrări, administratorul special poate lua orice măsuri care pot fi adoptate de organele menționate, potrivit legii.
- (4) La cererea administratorului special, organele de drept sînt obligate să-i acorde sprijin în obținerea accesului la încăperi și la alte active ale băncii, în preluarea controlului și asigurarea integrității activelor, registrelor, documentelor și a informațiilor băncii.
- (5) În exercitarea atribuțiilor și drepturilor sale, administratorul special acordă importanță prioritară intereselor deponenților și ale altor creditori care nu sînt persoane afiliate băncii în raport cu acționarii și creditorii care sînt persoane afiliate băncii. Banca și acționarii ei nu pot să facă responsabil pe administratorul special sau pe Banca Națională de prejudiciile cauzate în legătură cu acțiunile în cadrul administrării speciale dacă aceste acțiuni sînt întreprinse în scop de neadmitere a riscului excesiv pentru stabilitatea financiară, de protejare a intereselor deponenților și ale altor creditori ai băncii.

Articolul 37⁸. Raportul administratorului special

(1) În termen de cel mult 2 luni de la numire, administratorul special prezintă la Banca Națională un raport în scris cu privire la situația financiară și la perspectivele băncii.

(2) Raportul administratorului special va conține:

- a) măsurile întreprinse de la instituirea administrării speciale și efectele acestora;
- b) evaluarea perspectivelor de realizare, a costurilor și beneficiilor aproximative ale posibilităților de remediere a situației financiare, inclusiv de restructurare, reorganizare sau vânzare a băncii, ori, după caz, ale lichidării băncii, inclusiv o determinare a valorii estimate a activelor ce ar putea fi valorificate în caz de lichidare a băncii;
- c) recomandările privind măsurile de lichidare a circumstanțelor ce au servit drept temei pentru instituirea administrării speciale, care pot include un plan de acțiuni detaliat constînd în implementarea oricăror dintre măsurile prevăzute la art.37⁷ alin.(2) lit.j) sau o combinație a acestora, fără a exclude aplicarea sau continuarea aplicării altor măsuri de remediere.

(3) În termen de 15 zile de la primirea raportului administratorului special, Banca Națională poate, în funcție de situația concretă, să hotărască următoarele:

- a) cu privire la oportunitatea și perioada de menținere a administrării speciale;
- b) cu privire la aprobarea recomandărilor înaintate, aprobarea planului propus, cu sau fără modificări, ori cu privire la respingerea acestora;
- c) cu privire la retragerea licenței băncii, dacă ajunge la concluzia despre imposibilitatea lichidării circumstanțelor ce au servit drept temei pentru instituirea administrării speciale, aducerii activității băncii în conformitate cu legea și actele normative emise în vederea executării ei.

(4) Banca Națională are dreptul:

- a) de a modifica planul aprobat atît pînă la, cît și în procesul realizării acestuia;
- b) de a impune anumite măsuri de remediere;
- c) de a retrage oricînd licența și de a iniția procesul de lichidare silită a băncii în temeiurile prevăzute de prezenta lege.

(5) La analiza costurilor și beneficiilor diferitor posibilități expuse în raportul administratorului special, potrivit alin.(2) lit.b), și la adoptarea hotărîrii potrivit alin.(3), Banca Națională trebuie să urmărească, prioritar, obiectivul de menținere a stabilității financiare și protecția intereselor deponenților, luînd în considerare alegerea celei mai puțin costisitoare variante în acest sens.

Articolul 37⁹. Măsuri de sanare financiară

(1) În scop de remediere a situației financiare a băncii, pot fi realizate una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

- a) schimbarea structurii activelor și pasivelor băncii;
- b) schimbarea structurii organizatorice a băncii;
- c) finanțarea suplimentară din partea acționarilor băncii și a altor persoane;
- d) majorarea capitalului băncii;
- e) alte măsuri ce permit remedierea situației financiare a băncii și sînt agreate de Banca Națională.

(2) Schimbarea structurii activelor poate prevedea:

- a) îmbunătățirea portofoliului de credite, inclusiv înlocuirea unor active nelichide cu cele lichide;
- b) modificarea scadenței activelor pentru asigurarea executării obligațiilor băncii;
- c) reducerea cheltuielilor, inclusiv a celor de administrare;
- d) vînzarea unor active.

(3) Schimbarea structurii pasivelor poate prevedea:

- a) majorarea capitalului propriu;
- b) reducerea ponderii cheltuielilor în structura generală a pasivelor;
- c) mărirea pasivelor cu scadență medie și lungă în structura generală a pasivelor.

(4) Schimbarea structurii organizatorice a băncii se poate realiza prin:

- a) reducerea componenței sau a numărului de angajați;
- b) schimbarea structurii, reducerea sau lichidarea subdiviziunilor separate și a altor subdiviziuni structurale.

(5) Finanțarea suplimentară din partea acționarilor băncii și a altor persoane poate fi efectuată în următoarele forme:

- a) aporturi suplimentare;
- b) renunțare la distribuirea profitului între acționari;
- c) amîinare sau reeșalonare a plății datoriilor băncii;
- d) acordare a garanțiilor la creditele obținute de bancă;
- e) constituire a depozitelor în bancă cu rata dobînzii joasă și cu termenul suficient de lung (cel puțin un an);
- f) novația, preluarea, remiterea datoriei băncii.

(6) Banca și acționarii ei sînt obligați să ia în timp util măsuri de sanare financiară.

Articolul 37¹⁰. Particularitățile reducerii și majorării capitalului băncii

(1) În cazul în care pierderile de capital înregistrate nu pot fi acoperite din contul rezervelor generale, al profitului nedistribuit din anii precedenți, administratorul special poate hotărî reducerea capitalului social și majorarea capitalului băncii.

(2) Hotărîrea privind reducerea capitalului social al băncii se publică în termen de 3 zile.

(3) În caz de reducere a capitalului social al băncii potrivit alin.(1) al prezentului articol, prevederile art.45 alin.(3)–(5) din [Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997](#) privind societățile pe acțiuni nu se aplică.

(4) În cazul în care Banca Națională, în baza raportului prevăzut la art.37⁸, ajunge la concluzia privind necesitatea de majorare a capitalului băncii pentru a asigura cuantumul capitalului reglementat sau pentru a înlătura insuficiența lichidității ori pericolul insolvenței, Banca Națională poate dispune administratorului special să convoace adunarea generală extraordinară a acționarilor și să propună luarea hotărîrii de majorare a capitalului băncii.

(5) Administratorul special asigură informarea acționarilor băncii despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor în termen de 10 zile, după primirea dispoziției indicate la alin.(4), iar adunarea generală se va convoca în termen de 15 zile de la informare.

(6) În cazul în care este necesară majorarea capitalului social, pentru motive temeinice, justificate de existența unei intenții serioase din partea unui investitor de participare la capitalul băncii, administratorul special poate reduce termenul de exercitare a dreptului de preemțiune al acționarilor pînă la 14 zile de la data adoptării hotărîrii privind majorarea capitalului.

(7) Aporturile în vederea plății acțiunilor emisiunii suplimentare se fac în termenul stabilit de administratorul special.

(8) În cazul în care adunarea generală a acționarilor a refuzat să adopte hotărîre de majorare a capitalului sau acțiunile nu au fost subscribe ori plătite de acționari în termenul stabilit, administratorul special poate propune altor persoane subscrierea la aceste acțiuni.

(9) Prin derogare de la prevederile legislației privind piața valorilor mobiliare, Comisia Națională a Pieței Financiare va înregistra (aproba) modificările ce țin de emisia suplimentară de acțiuni în termen de 3 zile lucrătoare, după obținerea avizului pozitiv al Băncii Naționale, eliberat la cererea administratorului special.

(10) Persoanele care participă la majorarea capitalului băncii achiziționează acțiunile emisiunii suplimentare cu condiția de obținere a permisiunii Băncii Naționale în cazurile prevăzute de prezenta lege.

(11) Administratorul special întreprinde măsurile necesare pentru aducerea documentelor de constituire ale băncii în concordanță cu hotărîrile luate.

Articolul 37¹¹. Particularitățile reorganizării și vînzării băncii

(1) În cazul în care raportul administratorului special, prevăzut la art.37⁸, conține recomandări privind reorganizarea băncii prin fuziunea cu o altă bancă sau vînzarea acesteia ori privind alte acțiuni ce țin de competența adunării generale conform legislației, Banca Națională poate dispune administratorului special să convoace adunarea generală extraordinară a acționarilor băncii în vederea adoptării hotărîrilor necesare. Prevederile art.37¹⁰ alin.(5) se aplică în mod corespunzător.

(2) În cazul în care adunarea generală extraordinară a acționarilor nu a luat hotărîrile prevăzute la alin.(1), acestea pot fi luate de administratorul special.

(3) Reorganizarea băncii se efectuează de către administratorul special, cu permisiunea în scris a Băncii Naționale, în condițiile prevederilor art.16 și ale art.38⁷ alin.(2) aplicate în mod corespunzător.

(4) În caz de reorganizare a băncii, prevederile art.93 alin.(7) și (8) din [Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997](#) privind societățile pe acțiuni nu se aplică.

(5) Vînzarea băncii se efectuează de administratorul special către o altă bancă, cu permisiunea în scris a Băncii Naționale, în conformitate cu art.38⁷ alin.(2)–(4), (9)–(15) care se aplică în mod corespunzător. Administratorul special, imediat după predarea activelor și obligațiilor băncii, solicită Băncii Naționale, printr-o cerere, retragerea licenței.

(6) În caz de retragere a licenței, administratorul special depune la organul înregistrării de stat cererea de radiere a băncii din Registrul de stat al persoanelor juridice și efectuează alte acțiuni

necesare în acest scop în modul stabilit de lege.

Articolul 37¹². Particularități ale refuzului de executare a obligațiilor băncii

(1) În afară de cazurile prevăzute de legislația civilă, administratorul special poate refuza executarea obligațiilor băncii ce decurg din contracte și din alte acte juridice, fără repararea prejudiciului cauzat, dacă există unul din următoarele temeuri:

a) obiectul prestației constituie transferul gratuit al activelor băncii;

b) obiectul prestației constituie investirea sau acordarea viitoare de mijloace ale băncii;

c) executarea obligației este vădit dezavantajoasă pentru bancă în raport cu alte obligații analogice născute în circumstanțe comparabile. Se prezumă caracterul vădit dezavantajos al obligației dacă prestațiile opuse ale părților obligației sînt neechivalente cu mai mult de 20 la sută. Existența neechivalenței se poate dovedi prin concluziile expertului independent și prin alte probe. Administratorul special poate dovedi caracterul vădit dezavantajos al executării obligației și în alte cazuri;

d) executarea obligației va împiedica remedierea situației financiare a băncii, în special cînd aceasta va avea ca efect cauzarea de prejudicii suplimentare sau lezarea intereselor creditorilor.

(2) Refuzul de executare se admite cît timp obligația nu este executată.

Articolul 37¹³. Particularitățile predării obligațiilor băncii

(1) În scop de prevenire a adresării în masă a deponenților și a altor creditori cu cererea privind executarea înainte de termen a obligațiilor băncii, administratorul special poate încheia un acord cu o altă bancă (bancă-dobînditor), potrivit căruia banca-dobînditor va prelua, integral sau parțial, obligațiile primei bănci (banca cedentă) față de deponenți și alți creditori. În calitate de compensație pentru preluarea obligațiilor, băncii-dobînditor i se pot preda activele băncii cedente.

(2) Predarea obligațiilor și activelor se efectuează în conformitate cu prevederile art.38⁷ alin.(8), (17), (18), (20)–(23), aplicate în mod corespunzător.

(3) În caz de predare a obligațiilor aferente depozitelor, deponenții îndreptății au opțiunea de a-și menține depozitele la banca ce le-a preluat sau de a solicita acesteia restituirea depozitelor.

Articolul 37¹⁴. Compensarea creanțelor opuse

(1) Instituirea administrării speciale nu afectează dreptul creditorului sau al băncii la compensarea creanțelor opuse dacă acest drept s-a născut pînă la data instituirii administrării speciale.

(2) Compensarea, inclusiv prin declarația unilaterală a uneia din părți, nu se admite în cazul în care:

a) datoria creditorului față de bancă a apărut după instituirea administrării speciale;

b) creditorul a dobîndit creanța de la un alt creditor după instituirea administrării speciale;

c) creditorul a obținut posibilitatea de a declara compensarea în urma unui act juridic anulabil.

(3) Actele de compensare efectuate cu încălcarea prevederilor prezentului articol sînt nule.

Articolul 37¹⁵. Moratoriul

(1) Pentru a preveni agravarea situației financiare a băncii și a păstra activele acesteia, Banca Națională, la instituirea sau în perioada administrării speciale a băncii, poate dispune amînarea executării creanțelor creditorilor și a transferului activelor băncii pe un termen de pînă la 2 luni (moratoriu). Moratoriul nu constituie situație de insolvabilitate a băncii.

(2) Acțiunea moratoriului poate fi limitată la anumite categorii de creditori, creanțe sau active ori la o anumită valoare a acestora.

(3) Acțiunea moratoriului nu se extinde asupra:

a) creanțelor aferente depozitelor și altor obligații pecuniare constituite/născute în baza tranzacțiilor încheiate după instituirea moratoriului;

b) creanțelor salariaților băncii privind plata salariilor, remunerațiilor de autor, privind repararea prejudiciilor cauzate prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, ori prin deces, precum și asupra creanțelor creditorilor privind plata salariilor, pensiilor, a pensiilor de întreținere, burselor, indemnizațiilor

sociale, în limitele stabilite de administratorul special;

c) creanțelor privind plata cheltuielilor de administrare necesare asigurării activității băncii, prevăzute la art.38⁸ alin.(1);

d) efectuării compensării creanțelor opuse conform art.37¹⁴.

(4) În perioada acțiunii moratoriului:

a) dobânzile, penalitățile și alte măsuri de răspundere patrimonială pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor băncii nu se aplică;

b) dobânzile stabilite la obligațiile băncii se calculează, dar se plătesc numai după expirarea termenului moratoriului sau după ridicarea acestuia de către Banca Națională înainte de termen;

c) intentarea și continuarea procedurilor judiciare sau administrative, precum și aplicarea altor metode de apărare juridică în scopul obținerii sau asigurării plăților aferente depozitelor sau datoriilor nu se admit;

d) executarea documentelor executorii și a altor acte supuse executării silite privind urmărirea activelor băncii, inclusiv a bunurilor gajate, se suspendă, cu excepția cazurilor legate de creanțele asupra cărora nu se extinde moratoriul conform alin.(3);

e) satisfacerea cererii acționarului băncii privind răscumpărarea acțiunilor, în urma căreia acționarul se va retrage din componența acționarilor băncii, nu se admite.

(5) Un anunț privind instituirea moratoriului se publică potrivit art.37⁴ alin.(5).

Articolul 37¹⁶. Cheltuielile legate de administrarea specială

(1) Cheltuielile legate de administrarea specială a băncii se efectuează din contul mijloacelor ei.

(2) Remunerația muncii administratorului special se stabilește de Banca Națională. Remunerația muncii administratorului special, salariat al Băncii Naționale, se efectuează din contul ultimei.

(3) Remunerația muncii persoanelor angajate pentru a acorda asistență administratorului special nu poate fi mai mare decât remunerația muncii salariaților din bănci pentru servicii similare.

(4) Banca Națională are dreptul să stabilească condițiile și limitele cheltuielilor legate de administrarea specială.

Articolul 37¹⁷. Încetarea administrării speciale

(1) Administrarea specială încetează:

a) la expirarea termenului pentru care a fost instituită/prelungită;

b) prin hotărâre a Băncii Naționale, luată pînă la expirarea termenului administrării speciale, în baza raportului administratorului special;

c) în legătură cu retragerea licenței, în special dacă nu au fost lichidate circumstanțele ce au servit drept temei pentru instituirea administrării speciale sau, în opinia Băncii Naționale, acestea nu pot fi lichidate în perioada administrării speciale.

(2) Despre încetarea administrării speciale se comunică imediat în scris băncii respective și Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar și se publică un anunț potrivit art.37⁴ alin.(5).

(3) Încetarea administrării speciale potrivit alin.(1) lit.a) și b) are ca efect reluarea împuternicirilor de către organele de conducere ale băncii și administratorii suspendați din funcție pe perioada administrării speciale dacă nu au fost concediați în conformitate cu legislația și nu există prescripția Băncii Naționale privind înlocuirea administratorului sau limitarea împuternicirilor lui conform art.38 alin.(2) pct.3) lit.f).

(4) În cazul în care administrarea specială a încetat potrivit alin.(1) lit.c), activitatea administratorului special continuă pînă la intrarea lichidatorului în gestiunea băncii. Administratorul special transmite imediat lichidatorului controlul asupra băncii, activelor, registrelor, documentelor și al informațiilor ei.

(5) În termen de o lună după încetarea mandatului său, administratorul special prezintă Băncii Naționale raportul final cu privire la rezultatele administrării speciale.

Articolul 37¹⁸. Litigiile în legătură cu administrarea specială

(1) Hotărârea Băncii Naționale cu privire la instituirea/prelungirea termenului administrării speciale,

alte acțiuni ale acesteia, precum și acțiunile administratorului special pot fi atacate în instanța de judecată competentă.

(2) Litigiile dintre Banca Națională, administratorul special și alte persoane se soluționează în conformitate cu art.38 alin.(7).

(3) În cazul constatării în activitatea administratorului special a încălcărilor grave, instanța de judecată poate obliga Banca Națională să-l destituie și să numească o altă persoană în locul acestuia.

(4) Pentru tănuirea de informații de la Banca Națională, inducerea în eroare a acesteia, tănuirea, degradarea, nimicirea, falsificarea documentelor și a înregistrărilor băncii, pentru primirea banilor, activelor, remunerațiilor, compensațiilor, altor favoruri sau promisiuni ilegale pentru efectuarea sau neefectuarea unor acțiuni, efectuarea actelor juridice favorizând unii creditori în detrimentul altor creditori îndreptățiți și pentru alte acțiuni ilegale intenționate, administratorul special poate fi atras la răspundere contravențională sau penală în conformitate cu legea.”

16. În titlul capitolului VI, cuvintele “ACȚIUNI ILEGALE” se substituie cu cuvântul “ÎNCĂLCĂRI”.

17. Articolul 38:

în denumirea articolului, cuvintele “Acțiuni ilegale” se substituie cu cuvântul “Încălcări”;

alineatul (1):

în partea introductivă, după cuvântul “licențiere” se introduce textul “sau cerințele autorizației, permisiunii, aprobării, confirmării (denumite în continuare *autorizație*)”; după cuvintele “obligațiile fiduciare” se introduce textul “, obligațiile prevăzute de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, al căror control al respectării ține de competența Băncii Naționale, periclitează interesele deponenților”; după cuvântul “poate” se introduc cuvintele “aplica următoarele sancțiuni”;

literele b) și c) se abrogă;

litera d) se completează în final cu textul “emise de organul investit cu atribuții de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului”;

alineatul (2):

în partea introductivă, după cuvintele “(instituției financiare)” se introduce textul “, fără a se limita la acestea, următoarele măsuri de remediere:

1) să prescrie băncii încetarea și lichidarea încălcărilor comise;

2) să încheie cu banca un acord care prevede măsuri de remediere;

3) să prescrie băncii una sau mai multe din următoarele măsuri:”

la punctul 3):

litera e) va avea următorul cuprins:

“e) să restricționeze, să suspende orice activitate; să restricționeze, să suspende sau să interzică anumite tranzacții sau operațiuni;”

la litera h), după cuvântul “(compensații)” se introduc cuvintele “, cu excepția celor prevăzute de legislația muncii,”;

după litera h) se introduc literele i), j), k) cu următorul cuprins:

“i) să majoreze rezervele pentru acoperirea eventualelor pierderi la credite și la alte active;

j) să interzică plata dividendelor sau alte forme de distribuire a capitalului;

k) să realizeze măsuri de sanare financiară prevăzute la art.37⁹,”

alineatul se completează cu punctul 4) cu următorul cuprins:

“4) să instituie supravegherea specială sau, după caz, administrarea specială asupra băncii, potrivit prevederilor capitolelor V¹ și V².”

la alineatul (3):

prima propoziție va deveni alineatul (3) și va avea următorul cuprins:

“(3) Banca Națională retrage licența și inițiază procesul de lichidare silită a băncii în cazul în care se constată că banca se află în una din următoarele situații de insolvabilitate:

a) banca nu este capabilă să execute cererile creditorilor privind plata obligațiilor pecuniare scadente (incapacitate de plată);

b) activele băncii nu mai acoperă obligațiile acesteia (supraîndatorarea);

c) capitalul băncii este mai mic de 1/3 față de capitalul reglementat.”

propoziția a doua se exclude;

propoziția a treia va deveni alineatul (3¹);

după alineatul (5) se introduc alineatele (5¹)–(5⁴) cu următorul cuprins:

“(5¹) Constatarea încălcărilor, aplicarea sancțiunilor și a altor măsuri se efectuează conform prevederilor [Legii nr.548-XIII din 21 iulie 1995](#) cu privire la Banca Națională a Moldovei, dacă prezenta lege nu prevede altfel.

(5²) Sancțiunile și alte măsuri se aplică de Consiliul de administrație al Băncii Naționale. Sancțiunile și măsurile prevăzute la alin.(1) lit.a), alin.(2) pct.1) și 2) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii, iar cele prevăzute la alin.(1) lit.d), alin.(2) pct.3) – de către guvernatorul Băncii Naționale.

(5³) Dacă legea nu prevede altfel, aplicarea sancțiunilor și a altor măsuri este supusă dispozițiilor privind secretul profesional și bancar.

(5⁴) Banca Națională este singura autoritate în măsură să se pronunțe asupra considerentelor de oportunitate, a evaluărilor și analizelor calitative care stau la baza emiterii actelor sale privind aplicarea sancțiunilor și a altor măsuri.”

alineatul (7):

la litera a), cuvântul “ neîntemeiate” se substituie cu cuvântul “ilegale”;

litera d) va avea următorul cuprins:

“d) angajații Băncii Naționale, membrii comisiei de supraveghere specială, administratorul special, lichidatorul și persoanele angajate pentru acordarea asistenței acestora nu răspund pentru prejudiciile, acțiunile sau omisiunile care au avut loc în exercitarea atribuțiilor lor decât în cazul în care s-a demonstrat că acestea sînt intenționate și ilegale.”

18. Articolul 38¹ va avea următorul cuprins:

“**Articolul 38¹**. Prevederi generale referitor la lichidarea silită a băncii

(1) În cazul retragerii licenței băncii ca urmare a constatării a cel puțin uneia din situațiile de insolvabilitate prevăzute la art.38 alin.(3) sau în unul din temeiurile prevăzute la art.10, cu excepția alin.(1) lit.a), f), h) și alin.(2) ale acestui articol, Banca Națională ia, din oficiu, hotărîrea de inițiere a procesului de lichidare silită a băncii.

(2) Lichidarea băncii în alte temeiuri decât în cel al insolvabilității nu împiedică inițierea procesului de lichidare silită în temeiul insolvabilității dacă în decursul procesului de lichidare se constată că banca a devenit insolvabilă.

(3) Odată cu retragerea licenței și inițierea procesului de lichidare silită a băncii, Banca Națională numește un lichidator. Din motive întemeiate, Banca Națională îl poate înlocui pe lichidator.

(4) Ordonanța Băncii Naționale cu privire la numirea (înlocuirea) lichidatorului se publică în termen de 7 zile de la adoptare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(5) De la data de retragere a licenței băncii:

a) Banca Națională închide conturile în lei ale băncii respective și deschide un nou cont cu specificarea “bancă în proces de lichidare”, la care vor fi virate sumele de bani disponibile la acea dată în conturile respective și prin intermediul căruia lichidatorul va efectua toate operațiunile în lei ale băncii ce se lichidează;

b) lichidatorul închide conturile în valută străină deschise în alte bănci (inclusiv în Banca Națională), iar valuta străină disponibilă la acea dată în aceste conturi, la ordinul lichidatorului, va fi virată, în funcție de tipurile valutei străine, în unul sau mai multe conturi cu specificarea indicată la lit.a), deschise la o bancă/bănci din Republica Moldova, prin intermediul cărora lichidatorul va efectua operațiunile în valută străină ale băncii ce se lichidează.

(6) Lichidarea silită a băncii se desfășoară în mod extrajudiciar.

(7) Procesul de lichidare a băncii nu poate depăși 3 ani de la data de retragere a licenței. Termenul indicat poate fi prelungit de Banca Națională pentru cel mult un an, în baza demersului argumentat al lichidatorului băncii.”

19. Articolul 38²:

la alineatul (3) litera d), după cuvintele “față de” se introduc cuvintele “banca în proces de lichidare sau”;

la alineatul (6), cuvintele “în termen de 10 zile de la data la care” se substituie cu cuvintele “imediat după ce”.

20. Articolul 38⁴:

alineatul (1):

la litera g) prima liniuță, după cuvântul “vînzarea” se introduc cuvintele “sau altă formă de lichidare a”;

alineatul se completează cu literele h) și i) cu următorul cuprins:

“h) de a primi de la organele de conducere, de la salariații băncii și de la orice altă persoană registrele, documentele și informațiile băncii;

i) de a formula obiecții împotriva creanțelor creditorilor înaintate față de bancă, de a negocia obligațiile băncii în vederea novării lor, reducerii, reșalonării, preluării de către o altă persoană sau remiterii datoriilor, de a rezilia contractele băncii în conformitate cu legislația.”

după alineatul (1) se introduc alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

“(1¹) Imediat după intrarea în gestiunea băncii, lichidatorul ia măsuri privind asigurarea integrității activelor, registrelor, documentelor și a informațiilor băncii, inclusiv poate lua măsurile prevăzute la art.37⁶ alin.(7), înștiințează subdiviziunile separate ale băncii, băncile corespondente, organul înregistrării de stat, deținătorii de registre publice, depozitarul central de valori mobiliare și registratorul care ține registrul deținătorilor valorilor mobiliare ale băncii și, după caz, alte persoane cu privire la retragerea licenței, inițierea procesului de lichidare silită a băncii, precum și comunică informațiile despre sine.

(1²) La cererea lichidatorului, organele de drept sînt obligate să-i acorde sprijin în obținerea accesului la încăperi și la alte active ale băncii, în preluarea controlului și asigurarea integrității activelor, registrelor, documentelor și informațiilor băncii.”

după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) În exercitarea atribuțiilor și drepturilor sale, lichidatorul este responsabil doar față de Banca Națională.”

21. La articolul 38⁵:

alineatul (1):

partea introductivă va avea următorul cuprins:

“(1) Pe lîngă efectele prevăzute la art.11 alin.(3), de la data retragerii licenței:”;

litera a) se completează în final cu textul “, iar obligațiile neajunse la scadență se consideră scadente. Banca nu răspunde pentru încălcarea obligațiilor sale din imposibilitatea fortuită de executare în legătură cu retragerea licenței;”

litera b) va avea următorul cuprins:

“b) creanțele față de bancă se onorează în modul prevăzut de prezentul capitol;”

la litera c), după cuvintele “activelor băncii” se introduce textul “, inclusiv urmărirea acestora în legătură cu procedurile judiciare și de executare întru încasarea creanțelor,”, iar textul “art.38⁴” se substituie cu textul “prezentului capitol și a creanțelor privind plata cheltuielilor legate de procesul de lichidare”;

la litera d), cuvintele “cu intenția de a favoriza un creditor în decursul a 3 luni înainte de începutul lichidării ori către o afiliată a băncii sau către o bancă aflată în relații speciale cu banca în decursul unui an” se exclud, iar cuvântul “devin” se substituie cu textul “în dauna intereselor creditorilor pot fi declarate”;

alineatul se completează cu literele g)–m) cu următorul cuprins:

“g) suspendarea operațiunilor în contul băncii, urmărirea silită a activelor băncii încetează, iar sechestrurile și alte restricții aplicate asupra acestora se ridică;

h) acceptarea și efectuarea în conturile corespondente ale băncii a plăților în conturile clienților băncii încetează, iar plățile încasate în folosul acestora după data de retragere a licenței băncii se restituie în conturile plătitorilor din băncile plătitoare;

i) executarea obligațiilor față de bancă se efectuează nemijlocit în folosul băncii, chiar dacă potrivit

clauzelor obligației debitorul are dreptul la executarea obligației către o altă persoană;

j) stingerea creanțelor creditorilor prin compensarea creanțelor opuse nu se admite, cu excepția cazurilor în care dreptul părților la compensare s-a născut pînă la data de retragere a licenței, precum și în legătură cu scadența creanțelor din clasa corespunzătoare conform ordinii priorității claselor de creanțe stabilite;

k) cesiunea creanțelor creditorului, în urma căreia noul creditor (cesionar) va aparține unei clase de creanțe mai prioritare de onorare în raport cu cea la care a aparținut cedentul, nu se admite;

l) acțiunea mandatului (procurii) eliberat de bancă încetează, cu excepția cazului în care încetarea lui poate cauza prejudiciul băncii;

m) creditorii pot înainta creanțele lor doar în cadrul procesului de lichidare, cu excepția creanțelor privind plata cheltuielilor legate de procesul de lichidare.”

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

“(2) Plățile sau transferurile activelor băncii efectuate pînă la începutul lichidării în dauna intereselor creditorilor se prezumă a fi actele juridice:

a) de plată sau transfer, efectuate simulat, fictiv sau cu intenția tuturor părților implicate de a sustrage activele băncii de la urmărirea de către creditori sau de a le leza în orice alt fel drepturile în decursul a 3 ani anteriori retragerii licenței;

b) de transfer cu titlu gratuit, efectuate în decursul a 2 ani anteriori retragerii licenței, cu excepția celor de sponsorizare și filantropie conform legii;

c) de transfer cu titlu gratuit, efectuate cu persoanele afiliate băncii în decursul a 2 ani anteriori retragerii licenței;

d) de plată sau transfer în care prestația băncii o depășește vădit pe cea primită, efectuate în decursul unui an anterior retragerii licenței;

e) de plăți anticipate ale datoriilor, efectuate în decursul a 6 luni anterioare retragerii licenței, dacă scadența acestora fusese stabilită pentru o dată ulterioară retragerii licenței;

f) de constituire de către bancă a gajului sau a altei garanții reale pentru o creanță care era neasigurată în decursul a 6 luni anterioare retragerii licenței.

(3) Retragerea licenței nu produce efecte retroactive asupra creanțelor și obligațiilor băncii decurgînd din sau avînd legătură în alt mod cu participarea ei într-un sistem de plăți ori de decontare pînă la momentul de retragere a licenței, precum și nu afectează executarea documentelor irevocabile de plată/transfer al valorilor mobiliare, acceptate de la bancă pentru decontare în sistemul de plăți/sistemul de decontare a valorilor mobiliare pînă la momentul de retragere a licenței.

Nici o prevedere a legii, a altui act normativ sau uzanța cu privire la nulitatea, rezilierea contractelor și a altor acte juridice, amînarea sau întîrzierea obligațiilor, încheiate/efectuate pînă la data retragerii licenței băncii, nu poate avea ca efect anularea (inversarea) rezultatelor operațiunii de decontare/clearing realizate în sistemul de plăți/sistemul de decontare a valorilor mobiliare.”

articolul se completează cu alineatele (4)–(9) cu următorul cuprins:

“(4) Furnizorii de servicii de utilitate publică care dețin o poziție dominantă (livrări de energie electrică, gaze naturale, apă, servicii telefonice, alte asemenea) nu au dreptul să refuze ori să întrerupă unilateral prestarea unor astfel de servicii către bancă din momentul retragerii licenței, chiar dacă banca nu a plătit serviciile prestate anterior. Diminuarea sau întreruperea prestării serviciilor indicate poate avea loc doar în cazul în care lichidatorul nu plătește, conform contractului, serviciile curente prestate după retragerea licenței.

(5) În cazul în care un bun mobil vîndut băncii și neplătit integral de aceasta este, la data retragerii licenței, în curs de predare (în tranzit) ori banca sau alte persoane împuternicite nu au intrat încă în posesia acestui bun, vînzătorul poate reintra în posesia bunului. În acest caz, vînzătorul restituie orice plată făcută de bancă în avans pentru bunul respectiv, avînd dreptul de a înainta creanță pentru cheltuielile aferente acestei tranzacții.

(6) În cazul în care, conform contractului cu participarea băncii, obligația uneia din părți de a încheia o tranzacție cu acțiuni devine scadentă după data retragerii licenței, contractul se consideră reziliat la această dată. În acest caz, diferența dintre prețul contractului și valoarea acțiunilor de la data

retragerii licenței este plătită băncii, dacă este un credit, sau adăugată la datoriile băncii, dacă este o datorie.

(7) Organele executive ale băncii, cel mai târziu în următoarea zi după intrarea lichidatorului în gestiunea băncii, asigură predarea ștampilelor și sigiliilor băncii. În termenul stabilit de lichidator, orice persoană care deține registrele, documentele, valorile materiale și alte valori ale băncii este obligată să le predea. În cazul încălcării acestor obligații, al împiedicării accesului lichidatorului la încăperile, activele, registrele, documentele, informațiile băncii, persoana vinovată poartă răspundere conform legii.

(8) Procedurile suspendate conform alin.(1) lit.c) încetează de la data înregistrării listei creanțelor la Banca Națională dacă creanța constituind obiectul procedurii a fost înscrisă în lista creanțelor validate de lichidator și în privința ei nu sînt obiecții. Procedurile menționate pot fi reluate la cererea creditorului în cazul în care:

a) creanța nu este înscrisă în lista creanțelor înregistrată la Banca Națională;

b) creanța este înscrisă în lista creanțelor înregistrată la Banca Națională, însă creditorul a înaintat obiecții în privința ei.

(9) Creditorii băncii pot înainta creanțele lor în termen de 3 luni de la data retragerii licenței băncii. Creditorii care își înaintează creanțele după expirarea acestui termen, dar în toate cazurile pînă la încheierea distribuirii (lichidării) tuturor activelor băncii, pot pretinde la onorarea creanțelor doar conform art.38¹¹ alin.(6).”

22. La articolul 38⁶:

alineatul (2) se completează în final cu textul “, dacă prezentul capitol nu prevede altfel”;

la alineatul (4) litera b), după cuvintele “în registre” se introduc cuvintele “sau înmînează contra semnătură”;

după alineatul (6) se introduc alineatele (6¹) și (6²) cu următorul cuprins:

“(6¹) Bunurile băncii care constituie obiectul gajului se includ în componența (opisul) activelor băncii, însă se întrebuintează pentru onorarea creanțelor creditorului gajist în ordine prioritară, înainte de onorarea celorlalte creanțe prevăzute de prezenta lege.

(6²) În caz de insuficiență a mijloacelor obținute de la vînzarea bunului gajat pentru onorarea creanțelor creditorului gajist sau de renunțare a acestuia la dreptul său de gaj, creanțele neonorate se supun onorării în ordinea priorității claselor de creanțe stabilite la art.38¹¹.”

articolul se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

“(8) Prevederile prezentului articol, cu excepția alin.(2), (6¹), (7), nu se aplică în cazul vînzării băncii conform art.38⁷ alin.(1) lit.a).”

23. Articolul 38⁷:

denumirea articolului se completează în final cu cuvintele “, de predare a activelor și de predare a obligațiilor băncii”;

se completează cu alineatele (8)–(30) cu următorul cuprins:

“(8) Prevederile alin.(2)–(4) se aplică în mod corespunzător și asupra tranzacției prevăzute la alin.(1) lit.b) dacă valoarea activelor sau a obligațiilor predate depășește 10 milioane lei.

(9) În scop de încheiere a tranzacțiilor prevăzute la alin.(1) lit.a) și b), lichidatorul organizează o ședință de informare cu toate băncile considerate de acesta ca eligibile, în vederea prezentării condițiilor și termenelor negocierii. Înainte de ședința de informare, lichidatorul semnează cu băncile prezente la ședință un acord de confidențialitate, prin care acestea se angajează să păstreze, în condițiile legii, secretul cu privire la informațiile din cererea de ofertă referitoare la banca în proces de lichidare, la activele și obligațiile acesteia ce urmează a face obiectul negocierii. Nerespectarea de către administratori, acționari, salariați și de alte persoane care acționează în numele băncii care a semnat acordul de confidențialitate a obligațiilor privind păstrarea secretului atrage răspunderea contravențională și patrimonială și excluderea băncii respective de la participarea la concurs.

(10) În funcție de interesul manifestat de băncile participante la ședință, lichidatorul perfectează o cerere de ofertă privind tranzacțiile respective, care cuprinde, în principal, categoriile și volumul de active și obligații ce urmează să facă obiectul tranzacției, prima ce poate fi stabilită de lichidator care va fi plătită de ofertant, termenul de prezentare a ofertelor băncilor, care nu poate fi mai mare de 15 zile.

(11) Lichidatorul transmite, în regim de confidențialitate, cererea de ofertă privind tranzacția respectivă băncilor ofertante, care au participat la ședința de informare și care au manifestat interes pentru o astfel de tranzacție.

(12) Lichidatorul asigură accesul băncilor ofertante la documentele și informațiile referitoare la banca, activele și obligațiile acesteia ce urmează să facă obiectul negocierii. Contestațiile părților interesate se examinează în conformitate cu art.38 alin.(5⁴) și (7).

(13) În termenul stabilit pentru prezentarea ofertelor, băncile ofertante transmit lichidatorului, în plic închis, ofertele privind tranzacțiile propuse.

(14) În cel mai scurt timp, lichidatorul analizează ofertele primite și selectează, pe principiul costului minim presupus, oferta băncii/ofertele băncilor cu care se va încheia tranzacția/tranzacțiile respective. Lichidatorul poate decide încheierea tranzacției și în cazul depunerii unei singure oferte.

(15) Lichidatorul și banca ce a câștigat concursul semnează un antecontract în care se consemnează obligația părților și, după caz, termenul de încheiere a contractului, obligațiile părților pe perioada de până la semnarea acestuia.

(16) În caz de încheiere a tranzacției care prevede predarea obligațiilor băncii, prevederile prezentei legi privind înregistrarea la Banca Națională a listei creanțelor față de bancă în partea ce ține de obligațiile predate nu se aplică.

(17) În cazul în care activele ce vor fi predate nu sînt suficiente pentru acoperirea valorii tuturor obligațiilor băncii, iar banca ce preia activele și obligațiile (banca-dobînditor) nu și-a dat consimțămîntul pentru preluarea tuturor obligațiilor băncii, se vor preda numai obligațiile ce aparțin unei/unor clase de creanțe în conformitate cu ordinea priorității claselor de creanțe stabilită la art.38¹¹. În cazul în care activele ce vor fi predate nu vor fi suficiente pentru acoperirea valorii tuturor obligațiilor dintr-o clasă de creanțe, poate fi predată doar o parte din obligațiile față de fiecare creditor din clasa de creanțe respectivă.

(18) Obligațiile față de creditorii care sînt persoane afiliate băncii nu pot fi predate dacă obligațiile față de alți creditori din clasa de creanțe respectivă nu sînt predate sau nu sînt onorate.

(19) În caz de predare a activelor și obligațiilor, se respectă ordinea priorității onorării creanțelor conform art.38¹¹ și nici o predare a activelor și obligațiilor nu se permite dacă aceasta va schimba ordinea indicată.

(20) Tranzacțiile prevăzute la alin.(1) nu necesită consimțămîntul organelor de conducere, acționarilor băncii, deponenților și al altor creditori. În caz de predare a obligațiilor băncii, lichidatorul anunță creditorii în cel mai scurt timp despre aceasta în modul stabilit la art.38⁹ alin.(10).

(21) Banca-cumpărător/banca-dobînditor răspunde doar pentru obligațiile preluate potrivit condițiilor tranzacției. Obligațiile ce decurg din acțiunile băncii a cărei lichidare se efectuează în temeiul insolvabilității se consideră stinse.

(22) Partea contractului de vânzare a băncii sau a contractului de predare a activelor și a obligațiilor ei se scutește de orice taxe și plăți legate de contractele menționate, percepute pentru efectuarea înscrierilor în registrele publice și pentru serviciile prestate de autoritățile publice.

(23) Lichidatorul prezintă Băncii Naționale copiile contractelor de vânzare a băncii, de predare a activelor și obligațiilor băncii imediat după semnarea acestora.

(24) În cazul în care pînă la preluarea obligațiilor băncii în favoarea ei au fost făcute plăți în avans de către banca-cumpărător/banca-dobînditor, asupra acestor plăți pe perioada indicată se aplică regimul creditelor acordate băncii după numirea lichidatorului.

(25) În cazul în care în termenul stabilit în cererea de ofertă cu privire la încheierea tranzacțiilor prevăzute la alin.(1) lit.a) și b) nu se primesc oferte ori ofertele primite nu se încadrează în cerințele de fezabilitate ale unor astfel de tranzacții sau dacă Banca Națională respinge cererea privind eliberarea permisiunii conform alin.(4), lichidatorul recurge la alte metode de lichidare a activelor și obligațiilor băncii.

(26) Lichidarea activelor constă în valorificarea activelor în scopul obținerii de mijloace bănești pentru onorarea creanțelor creditorilor și se efectuează prin vânzarea de bunuri, cum ar fi: clădiri, terenuri, valori mobiliare, datorii debitoare, sau prin alte tehnici, cum ar fi cesiunile de creanță ori

novațiile, la o valoare negociată.

(27) Vânzarea activelor se efectuează luînd în considerare valoarea lor de piață, ținînd cont de particularitățile prevăzute de prezentul articol. Valoarea de piață nu este determinată de prețul de cumpărare a activului sau de valoarea acestuia prevăzută în bilanțul băncii, ci de suma ce poate fi obținută pentru activ de la potențialul cumpărător. În acest caz, în scopuri fiscale, baza valorică a activelor se determină conform prevederilor [Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997](#).

(28) La vânzarea activelor, datoriile debitoare în baza contractelor de credit, de leasing financiar și de factoring pot fi expuse spre vânzare printr-un lot unic (vînzarea portofoliului de credite al băncii). Lichidatorul poate să vîndă altei bănci sau oricărei alte persoane datoria debitoare cu reducere, dacă va ajunge la concluzia despre imposibilitatea obținerii sumei mai mari a datoriei debitoare, luînd în considerare costurile recuperării activelor și timpul necesar pentru aceasta.

(29) Fezabilitatea ofertei prezentate se examinează de lichidator ținînd cont de obligația lui de a lichida activele fără întîrzieri nejustificate, precum și de faptul că vânzarea activelor se efectuează în termene restrînse și prețul poate deveni mai mic decît la comercializarea acestora în împrejurări mai favorabile.

(30) În cazul în care activele nu sînt comercializabile din lipsă de cerere sau costul vînzării depășește valoarea acestora, ori din alte motive întemeiate nu se supun comercializării, lichidatorul poate renunța la drepturile băncii asupra acestor active după obținerea permisiunii în scris a Băncii Naționale.”

24. La articolul 38⁸, alineatul (1) se completează cu textul: “Aceste cheltuieli includ:

a) obligațiile de plată a serviciilor comunale și de exploatare, de asigurare a integrității bunurilor, a altor cheltuieli necesare pentru continuarea funcționării băncii, apărute în perioada de pînă și după retragerea licenței;

b) obligațiile de plată a serviciilor de locațiune, a remunerației muncii salariaților, a indemnizațiilor în legătură cu concedierea acestora, a remunerației muncii lichidatorului și a persoanelor antrenate de acesta, a cheltuielilor de judecată, a cheltuielilor aferente publicării anunțurilor, expedierii avizelor, inventarierii, evaluării, administrării (inclusiv predării) patrimoniului, distribuirii (lichidării) activelor băncii, alte cheltuieli și obligații de plată necesare în procesul lichidării băncii, precum și obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii, în perioada de după retragerea licenței.”

25. La articolul 38⁹:

alineatul unic devine alineatul (2);

se completează cu alineatul (1) cu următorul cuprins:

“(1) În termen de 5 zile de la data de retragere a licenței băncii în temeiul insolvențității, lichidatorul, în baza registrelor și a altor date disponibile la bancă, stabilește suma datorată aferentă fiecărui depozit personal garantat în conformitate cu [Legea nr.575-XV din 26 decembrie 2003](#) privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar, întocmește lista creanțelor aferente acestor depozite și o transmite Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru efectuarea plăților în conformitate cu legea menționată.”

alineatul (2):

la litera e), textul “expunerii listei creanțelor” se substituie cu textul “unde creditorii pot lua cunoștință de informațiile referitoare la creanțele lor validate”, iar cuvintele “o va prezenta” se substituie cu cuvintele “va prezenta lista creanțelor”;

litera f) se abrogă;

articolul se completează cu alineatele (3)–(11) cu următorul cuprins:

“(3) Creanțele creditorilor se stabilesc în baza registrelor, documentelor și a altor date disponibile la bancă, iar în caz de înaintare a creanțelor prin cererea în scris a creditorului – și în baza hotărîrilor judecătorești și a altor documente prezentate ce confirmă temeinicia creanțelor.

(4) Valoarea creanței deponentului care are mai multe depozite în bancă se stabilește prin însumarea tuturor depozitelor.

(5) Valoarea creanței exprimate în valută străină se stabilește la cursul oficial al leului față de valuta străină respectivă, valabil la data de retragere a licenței băncii, și se plătește în lei.

(6) În lista creanțelor se înscriu numele, prenumele, domiciliul (pentru persoana fizică), denumirea, sediul (pentru persoana juridică) ale creditorului, temeiul, valoarea creanței. Creanțele contestate sau aflate în litigiu se înscriu în partea contestată în mod separat, cu mențiunile respective. Creditorii ale căror creanțe sînt garantate cu gaj (creditori garantați) se înscriu în mod separat, cu indicarea bunului gajat. În lista creanțelor pot fi incluse și alte informații necesare pentru onorarea acestora.

(7) Creanțele se înscriu în listă în ordinea priorității claselor de creanțe. Filele listei creanțelor trebuie să fie numerotate și cusute.

(8) Lista creanțelor este supusă dispozițiilor privind secretul bancar.

(9) Banca Națională înregistrează lista creanțelor în termen de 5 zile de la data prezentării corespunzătoare a acesteia de către lichidator. Înregistrarea listei creanțelor nu presupune examinarea temeiniciei, valorii fiecărei creanțe validate, clasei de creanțe în care aceasta este inclusă, precum și corectarea acestora.

(10) Pînă la începerea onorării creanțelor conform clasei respective de creanțe, lichidatorul publică, cel puțin într-un ziar de circulație generală și într-un ziar din localitățile în care banca avea subdiviziuni separate, un anunț despre locul, modul și termenul onorării acestora.

(11) În cazul în care pînă la data de începere a onorării creanțelor creditorilor a luat cunoștință de existența litigiilor examinate în instanța de judecată dintre creditor și lichidator cu privire la creanța creditorului neînscrisă în lista creanțelor și înaintată pînă la înregistrarea listei creanțelor la Banca Națională, lichidatorul va rezerva mijloace necesare pentru onorarea proporțională a creanței respective, în limita mijloacelor bănești disponibile pentru onorarea clasei de creanțe căreia aparține creanța dată.”

26. Articolul 38¹⁰:

la alineatul (1), după textul “art.38⁹” se introduce textul “alin.(2);

la alineatul (3), după cuvîntul “termenului” se introduc cuvintele “de soluționare a contestației”.

27. Articolul 38¹¹:

la alineatul (1), după cuvîntul “termenului” se introduc cuvintele “de soluționare a contestației”;

la alineatul (2), cuvîntul “validate” se exclude, iar în final se completează cu textul “, după primirea listei creanțelor întocmite de lichidator conform art.38⁹ alin.(1)”;

după alineatul (2) se introduce alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) Creanțele validate privind plata salariilor angajaților băncii pentru perioada de pînă la 3 luni precedente datei de retragere a licenței băncii, plata pensiei de întreținere, repararea prejudiciilor cauzate prin schilodire sau printr-o altă vătămare a sănătății ori prin deces se onorează înaintea onorării creanțelor prevăzute la alin.(3).”

alineatul (3):

la litera c), cuvintele “și asigurate cu gaj al cărui obiect sînt activele băncii” se exclud;

litera g) se completează în final cu cuvintele “și ale întreprinderilor individuale”;

la litera i), cuvintele “în ordinea calendaristică a plăților” se exclud;

după alineatul (3) se introduc alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

“(3¹) Creanțele creditorilor care aparțin unei clase de creanțe se onorează după onorarea tuturor creanțelor care aparțin clasei de creanțe precedente.

(3²) În cazul în care, în termenul de onorare a creanțelor anunțat de lichidator, creditorul nu se prezintă pentru primirea creanței sale, lichidatorul depune mijloacele convenite acestui creditor în contul deschis la altă bancă pe numele creditorului.”

alineatul (4) se completează în final cu textul “, cu excepția creanțelor neînscrise în termen în lista creanțelor (creanțe neînregistrate), validate în baza hotărîrilor emise după expirarea termenului de soluționare a contestației conform art.38¹⁰ alin.(1), care se onorează:

a) din contul mijloacelor rezervate – în cazul prevăzut la art.38⁹ alin.(11);

b) după onorarea creanțelor din clasa respectivă (dar înaintea onorării creanțelor din clasa următoare), dacă plățile în vederea onorării acestor creanțe au început pînă la primirea de către lichidator a creanțelor neînregistrate;

c) în conformitate cu alin.(6), dacă creanțele neînregistrate au fost primite de lichidator după onorarea tuturor creanțelor.”

la alineatul (5), textul “alin.(3)” se substituie cu textul “alin.(2¹) și (3)”;

alineatul (6) se completează în final cu cuvintele “din contul activelor rămase după onorarea creanțelor înscrise în termen în lista respectivă”;

articolul se completează cu alineatele (9) și (10) cu următorul cuprins:

“(9) Creanțele neonorate din cauza insuficienței activelor băncii, precum și obligațiile băncii, în privința cărora creanțele nu au fost înaintate în termen, se consideră stinse.

(10) Lichidatorul înscrie în lista creanțelor informațiile privind onorarea/stingerea creanțelor creditorilor.”

28. La articolul 38¹²:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

“**Articolul 38¹²**. Darea de seamă. Încheierea procesului de lichidare”;

alineatul (1) se completează în final cu următorul text: “Darea de seamă va conține informația privind valoarea și clasele creanțelor onorate și neonorate ale creditorilor, privind valorificarea activelor, privind activele considerate neeligibile sau care nu au valoare, cu anexarea, după caz, a documentelor justificative, altă informație necesară. La darea de seamă se anexează bilanțul de lichidare a băncii și alte documente necesare.”

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Lichidatorul depune la organul înregistrării de stat cererea de radiere a băncii din Registrul de stat al persoanelor juridice și efectuează alte acțiuni necesare în acest scop în modul stabilit de lege.”

29. După articolul 38¹³ se introduce articolul 38¹⁴ cu următorul cuprins:

“**Articolul 38¹⁴**. Redeschiderea procesului de lichidare

(1) În cazul în care, după aprobarea dării de seamă a lichidatorului sau radierea băncii din Registrul de stat al persoanelor juridice, au fost depistate unele active ale băncii, Banca Națională, la cererea creditorilor sau din oficiu, poate hotărî redeschiderea procesului de lichidare silită a băncii și, dacă este necesar, poate numi un lichidator.

(2) Mijloacele obținute de la lichidarea (valorificarea) activelor depistate se utilizează pentru onorarea creanțelor creditorilor îndreptățiți, în modul stabilit de prezenta lege.

(3) În cazul în care a fost numit, lichidatorul prezintă Băncii Naționale darea de seamă cu privire la activele lichidate (valorificate) suplimentar și la creanțele onorate suplimentar.”

30. După capitolul VI¹ se introduce capitolul VI² cu următorul cuprins:

“Capitolul VI²

LICHIDAREA BENEVOLĂ A BĂNCII

Articolul 38¹⁵. Condițiile de lichidare benevolă

(1) Lichidarea băncii în baza hotărîrii luate de acționari (lichidarea benevolă) se efectuează în modul prevăzut de actele legislative ce reglementează lichidarea societăților comerciale, ținînd cont de prevederile prezentei legi.

(2) Hotărîrea privind lichidarea benevolă a băncii poate fi luată de către adunarea generală a acționarilor numai în cazul în care banca nu se află în situație de insolvabilitate. Hotărîrea adunării generale a acționarilor se adoptă cu votul a cel puțin 2/3 din numărul total de voturi ale acționarilor reprezentate la adunare.

(3) În cazul adoptării hotărîrii privind lichidarea benevolă, banca solicită Băncii Naționale, printr-o cerere, retragerea licenței și eliberarea permisiunii privind lichidarea benevolă. Cererea se depune la Banca Națională în termen de 5 zile de la data adoptării hotărîrii adunării generale a acționarilor. La cerere se anexează hotărîrea privind lichidarea benevolă, planul lichidării aprobat de adunarea generală a acționarilor, care va cuprinde etapele lichidării, modul și termenele de onorare a creanțelor creditorilor, bilanțul ce confirmă suficiența mijloacelor necesare onorării creanțelor, informația privind componența comisiei de lichidare (lichidatorul numit) și alte date necesare.

(4) Banca Națională examinează cererea în termen de 2 luni de la data depunerii corespunzătoare a documentelor și eliberează permisiunea privind lichidarea benevolă dacă constată că:

a) hotărîrea privind lichidarea benevolă a băncii a fost luată cu respectarea legislației;

b) banca este solvabilă și poate executa fără amîinare obligațiile față de creditori;

- c) documentele prezentate conțin informație completă și suficientă;
- d) planul propus de lichidare este în interesul creditorilor băncii;
- e) banca a prezentat în termenul stabilit documentele suplimentare solicitate de Banca Națională, necesare pentru a constata dacă sînt îndeplinite condițiile de eliberare a permisiunii.

(5) Odată cu eliberarea permisiunii privind lichidarea benevolă, Banca Națională retrage licența băncii.

Articolul 38¹⁶. Modul de lichidare benevolă

(1) După retragerea licenței și eliberarea permisiunii privind lichidarea benevolă, comisia de lichidare (lichidatorul) preia toate împuternicirile de administrare a patrimoniului și a operațiunilor băncii.

(2) Comisia de lichidare (lichidatorul):

a) depune, în termen de 5 zile de la data de retragere a licenței, cererea de lichidare a băncii la organul înregistrării de stat, anexînd documentele necesare, inclusiv actul privind retragerea licenței și permisiunea privind lichidarea benevolă a băncii;

b) publică avize despre lichidare;

c) efectuează inventarierea patrimoniului, evaluarea activelor, onorează creanțele creditorilor, întreprinde alte măsuri necesare lichidării băncii.

(3) Creanțele creditorilor se onorează conform ordinii priorității claselor de creanțe după cum urmează:

a) cheltuielile legate de lichidare;

b) salariile angajaților băncii pentru perioada de pînă la 3 luni precedente datei hotărîrii privind lichidarea, pensia de întreținere, repararea prejudiciilor cauzate prin schilodire sau printr-o altă vătămare a sănătății ori prin deces;

c) depozitele personale;

d) creditele acordate băncii, negarantate cu gaj;

e) creanțele prevăzute la art.38¹¹ alin.(3) lit.g)–i), în ordinea corespunzătoare.

(4) Comisia de lichidare (lichidatorul), în termen de 5 zile de la data de întocmire a bilanțului de lichidare, îl prezintă Băncii Naționale.

(5) Lichidarea benevolă a băncii nu împiedică inițierea procesului de lichidare silită a acesteia dacă în procesul de lichidare benevolă se constată că banca se află în situație de insolvabilitate.

(6) În cazul în care se constată că banca se află în situație de insolvabilitate, comisia de lichidare (lichidatorul) înștiințează imediat Banca Națională pentru inițierea procesului de lichidare silită și prezintă darea de seamă și documentele ce atestă situația financiară a băncii.

(7) În termen de 15 zile, Banca Națională examinează documentele prezentate conform alin.(6) și, dacă este îndeplinit unul din temeiurile prevăzute la art.38 alin.(3), ia hotărîrea prin care constată situația de insolvabilitate a băncii și inițiază procesul de lichidare silită a acesteia.”

Art.III. – [Legea nr.575-XV din 26 decembrie 2003](#) privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.30–34, art.169), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (1), articolul 2 alineatul (4), articolul 4 și la articolul 26 alineatul (1) litera d), cuvîntul “autorizate” se substituie cu cuvîntul “licențiate”.

2. Articolul 3:

la noțiunea “bancă autorizată”, cuvîntul “autorizată” se substituie cu cuvîntul “licențiată”, iar cuvintele “autorizație a” se substituie cu cuvîntul “licența”;

la noțiunea “condiții preferențiale”, cuvîntul “autorizate” se substituie cu cuvîntul “licențiate”, iar cuvîntul “valută” se substituie cu cuvîntul “monedă”;

la noțiunea “depozit”, textul “, către o persoană fizică” se substituie cu textul “a unei persoane fizice”.

3. Articolul 5:

după litera g) se introduce litera g¹) cu următorul cuprins:

“g¹) depozitele persoanelor fizice în conturile de depozit deschise în conformitate cu [Hotărîrea Parlamentului nr.201-XIII din 29 iulie 1994](#) privind indexarea depunerilor populației în instituțiile Băncii de Economii a Moldovei;”.

4. La articolul 6:

alineatul (1):

cuvîntul “autorizate” se substituie cu cuvîntul “licențiate”, cuvîntul “valuta” se substituie cu cuvîntul “moneda”, iar cifra “4500” se substituie cu cifra “6000”;

se completează în final cu următoarea propoziție: “Data indisponibilității depozitelor se consideră data de retragere a licenței și de inițiere a procesului de lichidare silită a băncii în legătură cu insolabilitatea.”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Plafonul de garantare prevăzut la alin.(1) poate fi modificat prin hotărîre a Consiliului de administrație al Fondului pentru a fi ajustat la mărimea mijloacelor financiare disponibile ale Fondului. Plafonul de garantare stabilit în conformitate cu prezentul alineat intră în vigoare la 3 luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărîrii Consiliului de administrație al Fondului privind modificarea plafonului de garantare.”

5. La articolul 7 alineatul (2), propoziția a doua se exclude.

6. La articolul 10, cuvîntul “octombrie” se substituie cu cuvîntul “noiembrie”.

7. La articolul 11, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) În termen de 90 de zile de la data de eliberare a licenței de desfășurare a activităților financiare, banca depune în Fond o contribuție inițială unică în mărime de 0,1% din capitalul inițial al acesteia.”

8. La articolul 12 alineatul (1), cuvîntul “autorizată” se substituie prin cuvîntul “licențiată”.

9. Articolul 15 se completează în final cu cuvintele “și penalitatea de întârziere în mărime de 1% din sumele datorate”.

10. La articolul 16 alineatul (1), cuvintele “activele sale” se substituie cu cuvintele “mijloacele destinate garantării depozitelor”.

11. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

“**Art.18.** – (1) Fondul și Banca Națională a Moldovei vor conlucra și vor efectua, la solicitarea uneia dintre părți, schimburi regulate de informații necesare exercitării atribuțiilor lor.

(2) Banca Națională a Moldovei, în termen de 7 zile, prezintă Fondului informația privind eliberarea licenței de desfășurare a activităților financiare unei bănci.

(3) Banca Națională a Moldovei aduce prompt la cunoștința Fondului opinia sa cu privire la probabilitatea rezonabilă de retragere a licenței și la inițierea procesului de lichidare silită a unei bănci.

(4) Băncile prezintă Fondului, periodic sau la cerere, rapoarte, documente și informații privind suma, tipul, categoria depozitelor garantate și suma totală a acestora, alte informații solicitate de Fond.

(5) Membrii Consiliului de administrație, salariații Fondului și persoanele angajate de acesta au obligația, atât în decursul exercitării mandatului, cît și după încetarea acestuia, de a nu divulga, de a nu permite accesul terților, precum și de a nu folosi în interes personal sau al unor terți informațiile obținute în exercițiul funcțiunii.

(6) Obligația prevăzută la alin.(5) nu se răsfrînge asupra:

a) informațiilor furnizate către persoanele și autoritățile competente în temeiul prezentei legi și al altor legi care prevăd dreptul acestora de a solicita informații în măsura în care acestea justifică scopul pentru care sînt solicitate sau furnizate;

b) informațiilor care sînt sau au devenit accesibile publicului pe alte căi decît prin nerespectarea acestei obligații.”

12. La articolul 19:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) În scop de facilitare a încheierii tranzacțiilor de vînzare a băncii, de predare a activelor și de predare a obligațiilor acesteia, Fondul poate acorda finanțare băncii-cumpărător/băncii care preia activele și obligațiile printr-un transfer direct al mijloacelor. În cazul în care suma obligațiilor predate

aferele depozitelor garantate este mai mare decît valoarea activelor predate, Fondul poate acorda băncii-cumpărător/băncii care preia activele și obligațiile mijloace necesare pentru a echilibra astfel de tranzacții prin egalarea valorii activelor cu valoarea obligațiilor predate aferele depozitelor garantate.”

articolul se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

“(3) Finanțarea prevăzută la alin.(2) poate fi acordată în cazul în care Fondul estimează că costurile acesteia sînt egale sau mai mici decît costurile eventuale legate de plata depozitelor garantate nemijlocit de către Fond, inclusiv toate costurile administrative și de personal.

(4) Ca urmare a finanțării acordate de Fond, obligațiile acestuia privind plata depozitelor garantate se consideră stinse în valoarea mijloacelor acordate.”

13. Articolul 20:

la alineatul (1), textul “o lună după înregistrarea listei creanțelor la Banca Națională” se substituie cu textul “5 zile de la data de retragere a licenței băncii”, iar cuvintele “o informație” se substituie cu textul “lista creanțelor aferele depozitelor garantate cuprinzînd informația”;

la alineatul (2), textul “insolvabilitate, Fondul publică la sediul tuturor unităților ei teritoriale” se substituie cu textul “lichidare în legătură cu insolvabilitatea, Fondul, în termen de 7 zile de la data de primire a listei creanțelor indicate la alin.(1), publică în subdiviziunile ei separate”;

alineatul (3):

cuvîntul “efectuează” se substituie cu cuvîntul “începe”, iar textul “3 luni” se substituie cu textul “7 zile”;

alineatul se completează în final cu o propoziție nouă: “Plățile pot fi efectuate în numerar, prin transfer sau prin alte forme de plată, nemijlocit de către Fond ori prin intermediul băncii-mandatar.”

alineatul (4):

la prima propoziție, textul “3 luni” se substituie cu textul “30 de zile”;

a doua propoziție se exclude;

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) În cazul în care se constată că Fondul din anumite motive a efectuat plăți în sume ce depășesc valoarea creanței sau plafonul garantat, Fondul cere deponentului restituirea sumelor plătite în plus și întreprinde măsuri în vederea recuperării acestora.”

14. La articolul 21, textul “se compensează din patrimoniul băncii aflate în proces de lichidare în legătură cu insolvabilitatea, însă numai după executarea creanței Fondului” se substituie cu textul “se onorează în conformitate cu prevederile [Legii instituțiilor financiare](#)”.

15. La articolul 24 alineatul (2):

în partea introductivă, cifra “6” se substituie cu cifra “5”;

la litera a), textul “3 membri propuși” se substituie cu textul “un membru propus”;

la litera d), cuvintele “, fără drept de vot,” se exclud;

se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

“e) un membru propus de Ministerul Economiei.”

16. La articolul 26 alineatul (1), litera d) se completează în final cu textul “ori angajat al Asociației Băncilor din Moldova”.

17. Articolul 28:

la alineatul (3), cuvintele “cu drept de vot” se exclud;

la alineatul (4), propoziția a doua se exclude.

Art.IV. – (1) Băncile își vor aduce activitatea, statutele și regulamentele în conformitate cu prevederile art.II pct.9 în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În legătură cu aceasta, nu se percepe plata pentru înregistrarea modificărilor și completărilor în statutele și regulamentele băncilor sau pentru înregistrarea documentelor respective în redacție nouă, înregistrarea filialelor, radierea datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, precum și pentru eliberarea copiilor autorizate de pe licență.

(2) Mandatul persoanelor care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sînt membri ai Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, aprobați la propunerea

Asociației Băncilor din Moldova, continuă pînă la expirarea termenului pentru care aceștia au fost aprobați. În cazul încetării calității de membru a acestor persoane înainte de termenul menționat, propunerea candidaturilor noi spre aprobare Președintelui Parlamentului se efectuează conform modificărilor prevăzute la art.III pct.15, în termen de 30 de zile de la data încetării calității de membru. Propunerea și prezentarea repetată a candidaturilor, în cazul respingerii de către Parlament a persoanelor propuse anterior, se vor efectua în decursul a 15 zile.

(3) Banca Națională a Moldovei și Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, își vor aduce actele normative în concordanță cu prezenta lege.

Art.V. – [Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#), cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Mihai GHIMPU

Chișinău, 24 septembrie 2010.

Nr.241.